

Bisdom Groningen Leeuwarden
Mgr. Dr. G.J.N. de Korte
Ubbo Emmiusingel 79
9711 BG Groningen

Betreft: **onze briefwisseling over het Paastriduum**

10 februari 2013

Geachte Monseigneur De Korte,

Dank voor uw reactie op onze brief van 10 januari jl. over de viering van het Paastriduum. De inhoud van uw reactie is evenwel voor de samenstellers van de brief en velen met hen buitengewoon teleurstellend. Graag willen wij dit kort toelichten.

In uw brief verwijst u naar het overleg dat uw staf op drie plaatsen in ons bisdom met leden van pastorale teams hierover heeft gevoerd. Daarmee suggereert u in meer of mindere mate dat er in deze kringen draagvlak bestaat voor de door de Nederlandse Kerkprovincie gekozen richtlijn in deze. Uit de signalen uit ons bisdom die ook ons bereiken, is niets minder waar dan dat. Het is niet chic deze suggestie te wekken, ervan uitgaande dat u die signalen ook kent.

Voor de verheldering van de theologische achtergronden van de richtlijn verwijst u ons naar onze pastores. U heeft zich hierbij wellicht niet gerealiseerd hoezeer wij ons reeds over de richtlijn hebben gebogen, onze analyses en afwegingen hebben gemaakt, maar uiteindelijk eenvoudigweg de richtlijn niet met u delen en met grote zorgen kijken naar de schadelijke effecten die hierdoor veroorzaakt zullen worden.

U spreekt in uw reactie vervolgens over het feit dat de richtlijn liturgisch-theologisch goed is te onderbouwen. Deze onderbouwing vinden we terug in de brief die de bisschoppen van Nederland hebben opgesteld. Helaas wordt er daarin van uit gegaan dat vieringen onder leiding van een niet-priester afbreuk doen aan het geloof in de eucharistie en aan de eerbied waarmee zij ermee omgaan. Dit is o.i. een onjuist uitgangspunt. In de eucharistie is de verrezen Heer aanwezig en zijn wij rond Hem verenigd als gemeenschap van gelovigen. Dat het besef daarvan onder ons levendig blijft en groeit, daar gaat het om, ook als daar geen priester aanwezig is. Ook als er geen priester is en mensen in een communieviering de communie ontvangen hebben zij deel aan de eucharistieviering waarin deze gaven zijn geconsacreerd. In die zin vormt de gemeenschap die zondags in de parochiekerk samenkomt een eucharistische gemeenschap. Uw richtlijn gaat er volstrekt aan voorbij dat de zorg voor de opbouw en de instandhouding van deze eucharistische gemeenschap pastoraal gezien van het allergrootste belang is.

Het is u bekend dat de toenmalige bisschop van Groningen, Mgr. Möller, een volstrekt andere opvatting huldigde dan de richtlijn die de bisschoppen nu uitvaardigen. In het midden van de tachtiger jaren schrijft hij daarover in zijn vastenbrief dat het beter is naar vieringen van de eigen parochiegemeenschap te blijven gaan, ook als daar een viering onder leiding van een niet-priester is. Hij vervolgt dan zijn argumentatie met: "Men draagt daardoor bij tot het in stand houden en de bloei van een eucharistische gemeenschap. Als die uit elkaar zou vallen, zijn we nog verder van huis. De mensen zullen nog minder naar de kerk gaan. Dit geldt bijzonder voor ons bisdom."

Uw liturgisch-theologische overwegingen laten geen ruimte voor of zijn strijdig met deze visie op de instandhouding van de lokale geloofsgemeenschap. Nergens in uw brief lezen wij iets over het belang van deze afweging. Wij zien de negatieve effecten van uw richtlijn voor ons. We noemen er enkele:

1. Witte Donderdag is in Meppel traditioneel een eucharistieviering waarin veel bezoekers zijn, waaronder gelovigen van andere kerken. Uw veronderstelling in uw brief over de viering van het Paastriduum van een geringe deelneming aan deze vieringen gaat voor onze parochie niet op.
2. Wij verwachten bij opvolging van uw richtlijnen een forse daling van het kerkbezoek.
3. De afstand naar andere kerken binnen het Samenwerkingsverband is te ver gezien de gemiddeld relatief hoge leeftijd van onze kerkbezoekers. Zij zullen vieringen in een andere parochie in de meeste gevallen niet (kunnen) bezoeken.
4. De taak van de pastoraal werker wordt hiermee uitgehoud. Tevens worden hierdoor de onderlinge verhoudingen tussen priesters en pastoraal werkers onder druk gezet.
5. De richtlijnen druisen in tegen de fusieplannen waarin juist het streven is lokale gemeenschappen zo veel mogelijk in stand te houden.
6. Als parochianen willen wij op deze dagen de deuren van onze kerk NIET gesloten houden en als eucharistische gemeenschap voor de liturgische vieringen van het Paastriduum in de eigen parochiële kerk samenkomen. Verbondenheid met en medeverantwoordelijkheid voor onze broeders en zusters in de parochies van ons samenwerkingsband wil dat ook zij in de gelegenheid zijn in hun eigen gemeenschap de heilige vieringen van deze dagen in de best mogelijke vorm te houden.

Alles overwegende begrijpen vele parochianen deze maatregel niet en achten wij haar in strijd met onze gemeenschappelijke en voortdurende zoektocht naar een vitale, eucharistische geloofsgemeenschap, die zich juist dezer dagen met elkaar in Christus wil verbinden.

Monseigneur, het koninkrijk Gods dat Jezus verkondigde, was gericht op het geluk en het welzijn van mensen. Hij bracht een beweging op gang door zijn aanstekelijke gedrag en zijn inspirerende woorden. Wij maken nu deel uit van deze beweging en of deze beweging in het voetspoor van Jezus nog inspirerende invloed heeft, hangt deels van ons af. Wij doen ons best ons daarvoor in te zetten. Tegelijkertijd behoren we tot een grotere kerkgemeenschap die ons kan voeden in onze inspiratie en ons kan aanzetten tot een gewetensvol leven, maar die zelfde kerkgemeenschap kan ons ook verlammen en ontmoedigen. Dat is wat er nu opnieuw gebeurt.

In de decennia na het Tweede Vaticaans Concilie hebben we een van de mooiste perioden van de kerkgeschiedenis mogen beleven. Opnieuw krijgen wij door de beleidsmaatregel het gevoel dat die periode aan het voorbij waaien is en dat er een winter aankomt, koud en leeg. Deze beleidsmaatregel confronteert ons opnieuw met die ervaring van verlamming en ontmoediging. Al zien we gelukkig aan de basis van die lokale gemeenschappen weer heel wat leven de kop opsteken, toch kunnen wij niet zwijgen als er boven op de berg veel sneeuw aan het vallen is en we mensen om ons heen horen verzuchten dat het hier allemaal zo leeg aan het worden is. Laat toch uw kerk, onze kerk, echt in gesprek gaan met haar geschiedenis én de basis waarop zij nog rust.

Wij verzoeken u vriendelijk doch dringend in het belang van de toekomst van onze geloofsgemeenschap in Christus uw richtlijnen in heroverweging te nemen.

Hedenmorgen hebben wij na afloop van onze zondagsviering in grote getale opnieuw over de richtlijn gesproken. Vele parochianen hebben deze brief van harte ondersteund en daarvoor hun handtekening geplaatst. Deze parochianen willen graag het gesprek over de richtlijn met u voortzetten en nodigen u dan ook uit hierover in Meppel met ons te komen spreken. Wij hopen en vertrouwen erop dat u aan deze uitnodiging gehoor wilt geven.

Met vriendelijke groet,

Parochianen van de St. Stephanus

Parochie te Meppel